

Tussentijds bericht toezicht gesloten jeugdzorg

*Notitie over de stand van zaken toezicht rechtspositie
van jongeren in de gesloten jeugdzorg
met een beschouwing over de sector gesloten
jeugdzorg*

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Hoofdstuk 1 Onderzoek inspectie	7
Hoofdstuk 2 Oordeel inspectie en aanbevelingen	9
Hoofdstuk 3 Beschouwing over de sector gesloten jeugdzorg	13
<i>Grote verschillen in zorg tussen de instellingen.....</i>	13
<i>Sector is niet eenduidig bij maatregelen die de vrijheid aantasten</i>	13
<i>Aansluiting met GGz problematisch</i>	14
<i>Doorstroming ernstig probleem</i>	15
<i>Lerende sector</i>	15
Bijlage 1 Toezicht op de gesloten jeugdzorg	17
Bijlage 2 Beoordelingskader stap 1	21

Inleiding

De Inspectie jeugdzorg heeft in de eerste helft van 2009 onderzoek gedaan naar de rechtspositie van jongeren in de gesloten jeugdzorg. Het betreft stap 1 van het stapsgewijze toezicht op basis van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg.

In deze notitie staan de resultaten van het onderzoek samengevat. Nog niet alle instellingen voor gesloten jeugdzorg zijn onderzocht, het gaat om een tussenbericht over de huidige stand van zaken.

In het eerste hoofdstuk wordt uiteengezet waarop de inspectie het toezicht gesloten jeugdzorg richt en hoe het staat met de uitvoering van het onderzoek stap 1.

In hoofdstuk 2 wordt aangegeven wat het oordeel van de inspectie is over de rechtspositie van jongeren in de instellingen die tot nu toe onderzocht zijn en welke aanbevelingen de inspectie doet aan de minister voor Jeugd en Gezin en aan de instellingen..

Tijdens het onderzoek bij de instellingen, kwam de inspectie een aantal opmerkelijke zaken tegen. Deze hebben geleid tot hoofdstuk 3 van deze notitie. In dit hoofdstuk staat een beschouwing over de sector gesloten jeugdzorg.

In bijlage 1 staat nadere informatie over het onderzoek van de inspectie. In bijlage 2 staat het beoordelingskader dat de inspectie hanteert.

Hoofdstuk 1 Onderzoek inspectie

In dit hoofdstuk staat informatie over het toezicht van de inspectie op de gesloten jeugdzorg en over de stand van zaken van het onderzoek dat de inspectie in dit kader heeft uitgevoerd en nog uitvoert in 2009.

Uitgebreidere informatie over het onderzoek staat in bijlage 1.

Toezicht gesloten jeugdzorg

Vanaf het moment dat in 2005 het eerste project gesloten jeugdzorg van start ging, heeft de minister de Inspectie jeugdzorg verzocht om toezicht te houden op dit nieuwe zorgaanbod. Binnen instellingen voor gesloten jeugdzorg kunnen wettelijke maatregelen worden toegepast, zoals vastpakken en vasthouden en het plaatsen in afzondering, die de grondwettelijke vrijheden van kinderen of jongeren beperken. Daarom vindt ook de inspectie dit toezicht van groot belang.

In 2008 hebben de gesloten jeugdzorgaanbieders in samenspraak met de Inspectie jeugdzorg en collega inspecties 'veldnormen' opgesteld. Deze normen zijn vastgelegd in het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg, dat is vastgesteld door de MOgroep Jeugdzorg. De instellingen gaan in drie stappen voldoen aan deze normen. Het gaat om de volgende stappen:

1. de rechtspositie van de jongeren inclusief de toekenning van verlof;
2. behandel- en opvoedplanning, opvoeding en personeel;
3. behandeling, dagprogramma en ketensamenwerking.

Het onderzoek van de Inspectie jeugdzorg in 2009 betreft stap 1, de rechtspositie van de jongeren in de gesloten jeugdzorg. Het onderzoek vindt plaats in *alle* instellingen voor gesloten jeugdzorg.

De inspectie onderzoekt of de instellingen voor gesloten jeugdzorg verantwoord omgaan met de rechtspositie van de jongeren. Bij rechtspositie onderscheidt de inspectie drie onderdelen:

- maatregelen die de vrijheid van een jongere aantasten¹;
- toekenning van verlof;
- klachtenregeling en vertrouwenspersoon.

Het onderzoek bestaat uit een analyse van beleid en van meldingen van incidenten van de instelling. Daarna vindt een onderzoek naar de praktijk plaats.

Stand van zaken uitvoering toezicht

Bij negen instellingen is het onderzoek stap 1 inmiddels afgerond. Drie instellingen worden onderzocht in het najaar van 2009 en één instelling begin 2010. Hieronder staat dit in schema:

Stand van zaken uitvoering toezicht stap 1

¹ Het gaat om vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals plaatsen in afzondering en vastpakken en vasthouden; dwangmaatregelen, zoals een gedwongen hulpverleningsprogramma; communicatiebeperkende maatregelen, zoals beperking brief- en telefoonverkeer; controlemaatregelen, zoals onderzoek aan lichaam en kleding en onderzoek kamer.

Status onderzoek	Instellingen
Onderzoek uitgevoerd	9 instellingen ²
Onderzoek najaar 2009	De Lindenhorst (oktober 2009, zoals gepland) Horizon 13- (was gepland februari 2009, uitgesteld) Paljas Plus (was gepland maart 2009, uitgesteld)
Onderzoek voorjaar 2010	Den Engh (was gepland oktober 2009, uitgesteld)

Over elk van de negen onderzochte instellingen is een rapport opgesteld. Deze rapporten biedt de inspectie separaat aan de minister aan. De rapporten staan op de website van de Inspectie jeugdzorg (www.inspectiejeugdzorg.nl).

Bij Horizon 13-, Paljas Plus en Den Engh, vindt het onderzoek niet plaats op het tijdstip dat daarvoor gepland stond, omdat zij hun zaken nog niet in orde hadden of hebben.

Horizon 13- en Paljas Plus werkten in februari/maart 2009, toen het toezicht gepland stond, nog met beleid op basis van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen in plaats van de Wet op de jeugdzorg. Zij hebben hun beleid inmiddels aangepast en zullen in september 2009 worden onderzocht.

Den Engh en De Lindenhorst zijn pas in februari 2009 gestart met gesloten jeugdzorg. Daarom was het onderzoek bij deze instellingen gepland in oktober 2009. Den Engh heeft laten weten dat zij in het najaar nog niet klaar is met het trainen van de medewerkers in het omgaan met maatregelen die de vrijheden van de jongeren aantasten. De inspectie voert daarom het toezicht bij Den Engh begin 2010 uit. De Lindenhorst zal wel in oktober 2009 onderzocht worden.

² De instellingen zijn opgenomen in bijlage 1.

Hoofdstuk 2 Oordeel inspectie en aanbevelingen

In dit hoofdstuk staat het oordeel van de inspectie over de vraag of de negen onderzochte instellingen verantwoord omgaan met de rechtspositie van de jongeren. Het hoofdstuk eindigt met een aanbeveling aan de minister voor Jeugd en Gezin en met de aanbevelingen aan de instellingen.

Oordeel inspectie

De Inspectie jeugdzorg verwacht dat de instellingen op alle indicatoren tenminste de score operationeel behalen. Operationeel wil zeggen dat er volledig, duidelijk en adequaat beleid is en dat de medewerkers in de instelling het beleid kennen en ernaar handelen.

Het uitgewerkte beoordelingskader staat in bijlage 2.

In deze paragraaf staat eerst het eindoordeel over de instellingen, een stukje over het borgen van de kwaliteit in de instellingen en daarna de oordelen per onderzoeksthema.

Eindoordeel inspectie stap 1

Oordeel inspectie	Aantal instellingen
Voldoende	5
Onvoldoende	4
	9

Het oordeel van de inspectie is dat vijf van de negen instellingen in *voldoende* mate aan de verwachting van de inspectie voldoen. De overige vier instellingen voldoen nog in *onvoldoende* mate aan de verwachting. Bij deze laatste vier instellingen voert de inspectie eind 2009 en in de eerste helft van 2010 vervolgtoezicht uit.

Geen van de instellingen behaalt op alle indicatoren een score operationeel, maar vijf scoorden bij genoeg indicatoren operationeel om als voldoende te worden beoordeeld.

Borging van de kwaliteit

Er zijn enkele instellingen die de hoogst mogelijke score voor de indicatoren, geborgd, hebben behaald op een of meerdere indicatoren. Deze score geldt met name als de instelling ervoor zorgt dat het beleid en de uitvoering periodiek geëvalueerd en zo nodig verbeterd wordt. Een instelling met geborgd beleid leert op instellingsniveau aantoonbaar van haar ervaringen. Bij Rentray Eefde, Wilster, Icarus en bij de Ottho Gerhard Heldringstichting is op onderdelen sprake van een geborgde kwaliteit. Een goed informatiesysteem biedt ondersteuning bij het borgen van de kwaliteit.

Hieronder staat het oordeel van de inspectie onderbouwd voor de drie onderdelen van het onderzoek.³

Maatregelen die de vrijheid van een jongere aantasten

De instellingen komen overwegend goed uit het onderzoek wat betreft:	Aandacht van de instellingen is vooral nodig voor de volgende onderwerpen:
<ul style="list-style-type: none">• welke maatregelen mogen worden toegepast• wanneer maatregelen mogen worden toegepast• wie maatregelen mogen toepassen• hoe medewerkers bij de toepassing van maatregelen dienen te handelen• instemming van de gedragswetenschapper bij de toepassing van maatregelen	<ul style="list-style-type: none">• toepassing van maatregelen specifiek per jongere• toepassing van maatregelen door getrainde en geïnstrueerde medewerkers

De positieve score betekent dat de instellingen volledig, duidelijk en adequaat beleid hebben, dat bekend is bij de medewerkers en waarnaar in de praktijk gehandeld wordt. Sommige instellingen nemen het beleid van een andere instelling over. De inspectie vindt het positief dat een instelling leert van een andere instelling en niet zelf nogmaals het wiel gaat uitvinden. Dit spaart tijd en bevordert de eenduidigheid.

Wat betreft het specifiek toepassen van maatregelen per jongere vindt de inspectie dat instellingen meer maatwerk kunnen leveren dan dat ze nu doen, zeker in de eerste weken dat een jongere in de instelling verblijft. Wel tekent de inspectie hierbij aan dat er een verbetering te zien is vergeleken met de resultaten van eerder onderzoek bij de eerste vier projecten gesloten jeugdzorg in 2006 en 2007. Steeds meer instellingen zorgen ervoor dat de gedragswetenschapper per kind beziet welke maatregel in het behandelplan wordt opgenomen. Een aantal instellingen moet de jongeren echter duidelijker informeren, zodat zij weten welke maatregelen bij hen kunnen worden toegepast.

Het is belangrijk dat het personeel van de instellingen getraind is in het toepassen van maatregelen, zodat dit respectvol plaatsvindt en zonder dat betrokkenen beschadigd worden. Bij verschillende trainingen wordt ook aandacht besteed aan deëscalerend optreden zodat er geen maatregel nodig is. Het is risicovol dat een derde van de instellingen de training niet voldoende heeft geregeld, zodat het kan voorkomen dat ongetrainde medewerkers maatregelen toepassen.

Het valt de inspectie op dat de instellingen het toepassen van maatregelen, met name het afzonderen, verschillend organiseren. In de instellingsrapportages noemt de inspectie per instelling de aangetroffen varianten van afzondering. Wat de ene instelling een time-out plaatsing noemt, noemt de ander een plaatsing in de isoleercel. Op dit moment zijn tellingen van het aantal afzonderingen per

³ In de separaat aangeboden instellingsrapporten staan de bevindingen van het onderzoek en het bijbehorende oordeel per instelling uitgewerkt.

instelling daarom niet informatief. Ook de definitie van een pedagogische maatregel is verschillend. De sector is thans bezig om hierin eenduidigheid te scheppen (zie ook de beschouwing hierna).

Toekennen van verlof

De instellingen komen overwegend goed uit het onderzoek wat betreft:	Aandacht van de instellingen is vooral nodig voor de volgende onderwerpen:
<ul style="list-style-type: none"> • instemming van de gedragswetenschapper met het toekennen van verlof 	<ul style="list-style-type: none"> • verlof als onderdeel van het behandelplan • criteria voor het toekennen van verlof

De mogelijkheden om verlof in te zetten als onderdeel van de behandeling worden nog onvoldoende benut. De inspectie constateert verder dat een systematische risicotaxatie niet overal plaatsvindt. Uit meldingen van instellingen voor gesloten jeugdzorg bij de inspectie blijkt dat er tijdens verlof met enige regelmaat incidenten plaatsvinden.

Klachtregeling, vertrouwenspersoon en beroepsmogelijkheid bij maatregelen en verlof

De instellingen komen overwegend goed uit het onderzoek wat betreft:	Aandacht van de instellingen is vooral nodig voor de volgende onderwerpen:
	<ul style="list-style-type: none"> • de toegang tot de klachtenregeling • de toegang tot de vertrouwenspersoon • de beroepsmogelijkheid bij de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) bij maatregelen en verlof

Dit onderdeel scoort minder positief dan de onderdelen 'maatregelen' en 'verlof'. Dat is zorgelijk, omdat de grondrechten van kinderen en jongeren beperkt worden in de gesloten jeugdzorg. Juist dan moeten zaken als een klachtregeling, toegang tot de vertrouwenspersoon en mogelijkheden om in beroep te gaan goed geregeld zijn.

Bij vier van de negen instellingen is de toegang tot de klachtencommissie niet goed geregeld: een instelling had ten tijde van het onderzoek geen klachtencommissie, bij andere instellingen was de toegang tot de klachtencommissie niet rechtstreeks of werd de toegang gehinderd door een negatieve houding van de medewerkers ten aanzien van het indienen van klachten bij de klachtencommissie.

De vertrouwenspersoon ten behoeve van cliënten in de gesloten jeugdzorg is niet apart in de Wet op de jeugdzorg geregeld. Dit dient wel te gebeuren en de inspectie doet in verband hiermee een aanbeveling aan de minister voor Jeugd en Gezin.

De wetsartikelen over de vertrouwenspersoon die in de wet staan, hebben betrekking op instellingen die gesubsidieerd worden door de provinciale overheid. Dit is bij de instellingen voor gesloten

jeugdzorg niet het geval. Daardoor is de vertrouwenspersoon bij enkele instellingen anders geregeld dat in de overige jeugdzorg gebruikelijk is.

De inspectie is van mening dat de positie van de vertrouwenspersoon in de gesloten jeugdzorg vergelijkbaar moet zijn met die in de overige jeugdzorg: dat wil zeggen dat er sprake is van een vertrouwenspersoon die onafhankelijk is van een instelling en die werkzaam is bij een door de overheid gesubsidieerde organisatie van vertrouwenspersonen.

Dat jongeren in beroep kunnen gaan bij de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) bij uitspraken van de klachtencommissie over maatregelen en verlof is bij de medewerkers van tweederde van de instellingen niet bekend; ook de jongeren van deze instellingen zijn niet op de hoogte.

Aanbeveling aan de minister voor Jeugd en Gezin

De inspectie beveelt de minister aan om zo spoedig mogelijk:

- de Wet op de jeugdzorg zodanig aan te vullen dat de regeling in de wet met betrekking tot de vertrouwenspersoon ook geldt in de gesloten jeugdzorg;
- te zorgen dat de instellingen voor gesloten jeugdzorg financieel in staat worden gesteld om te zorgen voor een vertrouwenspersoon die voldoet aan de eisen zoals in de Wet op de jeugdzorg genoemd.

Aanbevelingen aan de instellingen

Alle instellingen hebben als aanbeveling gehad om ervoor te zorgen dat alle indicatoren tenminste operationeel zijn. De volgende instellingen moeten dit vóór 1 januari 2010 in orde hebben.

- Jeugdformaat/Jutters-Combinatie (JJC) is direct na het onderzoek onder verscherpt toezicht geplaatst; deze instelling heeft een verbeterplan gemaakt en wordt nauwlettend door de inspectie gevolgd. Bij JJC zal de inspectie eind 2009 een hertoets uitvoeren.
- De Kop van Deelen (Hoenderloo Groep) en Hand in Hand (Harreveld Prisma) omdat zij onvoldoende scoorden, terwijl de inspectie in eerder onderzoek al vergelijkbare conclusies had getrokken en aanbevelingen had gedaan.
- Icarus in verband met de veiligheid, omdat niet alle medewerkers getraind zijn om maatregelen toe te passen. Met betrekking tot de andere indicatoren krijgt Icarus een jaar de tijd.

De overige instellingen krijgen een jaar de tijd om alle indicatoren operationeel te maken.

Vele instellingen hebben laten weten al met verbeteringen bezig te zijn.

Vervolgtoezicht

Bij JJC vindt in december van 2009 een hertoets plaats om te bepalen of het verscherpt toezicht kan worden opgeheven.

Bij De Kop van Deelen, Hand in Hand en Icarus zal de inspectie begin 2010 vervolgtoezicht doen.

Hoofdstuk 3 Beschouwing over de sector gesloten jeugdzorg

Nu de Inspectie jeugdzorg achter elkaar instellingen voor gesloten jeugdzorg onderzoekt, valt een aantal zaken op die de moeite waard zijn om te vermelden. De belangrijkste worden hieronder genoemd.

Grote verschillen in zorg tussen de instellingen

Er zijn grote verschillen tussen de instellingen voor gesloten jeugdzorg, die gevolgen hebben voor de jongeren, o.a. voor hun leefklimaat, bewegingsvrijheid, behandeling en ontwikkelingsmogelijkheden. Het maakt op dit moment een groot verschil in welke instelling voor gesloten jeugdzorg een jongere terecht komt. Daarbij lijkt het toeval of deze omgeving en behandeling ook aansluit bij wat de jongere nodig heeft.

Wanneer instellingen het met elkaar eens zouden zijn dat de verschillen nodig zijn voor een goede behandeling voor de jongeren, zouden de verschillen te begrijpen zijn. Dit is echter niet het geval. Zo kan een jongere bij de ene instelling achter een hoge muur terecht komen, terwijl er bij een andere instelling geen hekken zijn; kan de methodiek die wordt ingezet bij de ene instelling vooral met belonen en stimuleren werken en bij de andere met confronteren. Instellingen geven een verschillende invulling aan de visie die zij hebben geformuleerd in het streefbeeld jeugdzorg plus. De inspectie vindt het belangrijk dat de sector met elkaar vaststelt wat jongeren met een specifieke problematiek in hun behandeling nodig hebben. Verschillen in behandeling dienen te zijn gebaseerd op een gedeelde opvatting over wat de jongeren nodig hebben. Jongeren dienen in die instelling terecht te komen die de behandeling en omgeving kan bieden die zij nodig hebben voor hun specifieke problematiek.

Sector is niet eenduidig bij maatregelen die de vrijheid aantasten

Ook de manier waarop de gesloten jeugdzorg omgaat met de maatregelen die de vrijheid van een jongere aantasten is zeer divers. Gesloten jeugdzorg heeft als kenmerk dat kinderen en jongeren in het belang van hun behandeling tegen hun wil in hun vrijheid kunnen worden beperkt. Instellingen voor gesloten jeugdzorg kunnen maatregelen toepassen die in de Wet op de jeugdzorg genoemd staan. De manier waarop dat kan gebeuren is door de wet met een aantal waarborgen omgeven. De maatregelen moeten in het behandelplan van de jongere genoemd zijn en er moet een gedragswetenschapper bij betrokken zijn.

Het is aan de instelling te bepalen welke maatregelen bij een bepaalde jongere worden ingezet, wanneer dat gebeurt en hoe deze worden uitgevoerd. Het is de inspectie gebleken dat de instellingen hierin zeer van elkaar verschillen. Jongeren worden bij sommige instellingen meer in hun vrijheden beperkt dan in andere.

Een aantal van de verschillen in het omgaan met maatregelen:

- Er zijn instellingen die bepaalde maatregelen nooit gebruiken. Er is een instelling die nooit afzondert in een separeerruimte of in een time-outruimte (en in verband daarmee bepaalde jongeren niet opneemt); er is een instelling die nooit urinecontroles doet. Daarnaast zijn er instellingen die de wettelijke maatregelen juist ruim interpreteren door de jongeren af te luisteren als zij telefoneren of bezoek ontvangen.
- De ruimtes waarin wordt afgezonderd zijn heel verschillend per instelling, variërend van een kamertje apart met een deur die niet op slot kan tot een separeercel met stalen deur en cameratoezicht. Ook de gebruikte termen voor de verschillende vormen van afzondering lopen sterk uiteen.
- Er zijn instellingen die in de behandelplannen een standaard lijst maatregelen opnemen en daarbij niet afstemmen op de individuele jongere. Andere instellingen hebben wel behandelplannen waarin op de jongere afgestemde maatregelen genoemd worden.
- Ook komt het in enkele instellingen voor dat jongeren op eigen verzoek afgezonderd worden. Maar waar de ene instelling sterk automutilerende meisjes toestaat op eigen verzoek 's nachts in de separeercel met cameratoezicht te slapen, laat de andere instelling weten dat deze meisjes in het kader van hun behandeling juist in hun eigen kamer moeten slapen. Zelfs als de meisjes zelf om de separeercel vragen.

De inspectie vindt het van groot belang dat er meer eenduidigheid komt in hoe instellingen omgegaan met de maatregelen die een inbreuk betekenen op de grondwettelijke vrijheden van kinderen en jongeren. Vrijheidsbeperkende maatregelen dienen te zijn afgestemd op de problematiek van de jongere. In dat opzicht zullen er altijd verschillen zijn. Er is echter een meer gemeenschappelijke invulling van de visie van de sector nodig. Het gaat daarbij allereerst om het voorkomen en terugdringen van de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen. Wanneer er toch maatregelen nodig zijn, gaat het om de omgeving waar de maatregelen worden uitgevoerd, de manier waarop ze worden uitgevoerd en welke maatregelen met name passend zijn bij een specifieke problematiek.

Aansluiting met GGz problematisch

Jongeren die in de gesloten jeugdzorg worden opgenomen hebben meestal al een uitgebreid hulpverleningstraject achter de rug. De jongeren hebben veelal ernstige gedragsproblemen en zijn vastgelopen op meerdere leefgebieden zoals thuis, op school en in hun sociale omgeving. Sommige instellingen geven aan zich aanvankelijk verkeken te hebben op de zwaarte van de doelgroep. Het valt op dat de jongeren die de meeste geslotenheid nodig hebben vooral in de voormalige JJI's terecht komen, die vaak omringd zijn door hoge hekken.

De gesloten jeugdzorg is de laatste mogelijkheid voor behandeling van jongeren met zeer zware gedragsmatige problemen. Voor psychiatrische problematiek is de jeugd-GGz geïndiceerd. In de gesloten jeugdzorg verblijft een groep meisjes met een zodanig ernstige problematiek dat zij in de GGz thuishoren. Het lukt de gesloten jeugdzorg echter niet om deze, vaak ernstig automutilerende, meisjes daar onder te brengen: ze worden door de GGz te problematisch geacht, vanwege de zware

gedragsproblemen. Binnen de gesloten jeugdzorg kunnen zij echter niet die behandeling krijgen die zij nodig hebben.

Doorstroming ernstig probleem

Na de gesloten jeugdzorg doorstromen naar een andere vorm van zorg is een knelpunt. Dit punt is van belang omdat op dit moment jongeren in de gesloten jeugdzorg verblijven, zonder dat het voor hun behandeling nog nodig is dat ze in hun vrijheden worden beperkt. Daarnaast neemt de vraag naar gesloten jeugdzorg toe. Problematische doorstroming speelt bij allerlei vormen van zorg: jeugdzorg, maar ook LVG en GGz-zorg.

De instellingen zelf noemen steeds het gebrek aan residentiële vervolgplekken als grootste probleem. De instellingen die op het terrein binnen de eigen organisatie of in de buurt een voorziening hebben waarmee zij samenwerken, kunnen jongeren sneller laten doorstromen. De regionalisering, waarbij gestreefd wordt naar hulp zo dicht mogelijk bij de thuissituatie, maakt het extra complex. De instelling waar de jongeren verblijven is nog niet altijd in de buurt van de thuissituatie. Vervolgzorg vinden is dan een nog lastiger probleem.

Tussen de instellingen lijkt ook een behoorlijk verschil te zitten in de tijd die zij voor de behandeling van de jongere nodig denken te hebben. In verband met het feit dat maatwerk moet worden geleverd, zal de behandelduur voor iedere jongere anders zijn, maar het lijkt ook te maken te hebben met de aanpak van de instellingen. Bij sommige instellingen duurt de behandeling ongeveer twee jaar, maar er is ook een instelling die veel jongeren na zes maanden al kan laten doorstromen. Ook op dit onderwerp is meer eenduidigheid noodzakelijk.

Een ander probleem is dat een wettelijke machtiging voor jongeren vanaf hun 18de jaar door een aantal rechtbanken niet meer wordt afgegeven, ook al is er nog behandeling van de jongeren nodig.

Lerende sector

De sector toont zich bewust van de noodzaak tot grotere eenduidigheid maar geeft aan hiervoor tijd nodig te hebben. Gesloten jeugdzorg is een nieuwe vorm van jeugdzorg, die sterk in ontwikkeling is. De sector zelf stelde een streefbeeld op, waarin zij aangeeft wat de cliënten mogen verwachten van de gesloten jeugdzorg en op welke termijn. Ook stelde de sector een kwaliteitskader op samen met de Inspectie jeugdzorg en de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Binnen de Stuurgroep Jeugdzorg Plus komen de inhoudelijk directeuren van de instellingen voor gesloten jeugdzorg regelmatig bijeen. Ten tijde van deze tussentijdse notitie werken zij aan overeenstemming in terminologie van verschillende vormen van afzondering. Overeenstemming in terminologie is een belangrijke eerste stap naar eenduidigheid, maar daarmee worden de grote verschillen in de manier waarop instellingen voor gesloten jeugdzorg omgaan met maatregelen niet weggelaten.

Met dit gezamenlijk optrekken van de instellingen is een belangrijke randvoorwaarde aanwezig om te komen tot een eenduidige visie. Het is de inspectie duidelijk geworden dat de instellingen van elkaar leren en dat is een goede zaak.

Verder heeft de inspectie bij alle instellingen, hoe verschillend ook, steeds met zeer enthousiaste medewerkers gesproken. Vooral het feit dat zij een specifiek op de jongere toegespitste aanpak hanteren, werd door de medewerkers als een groot pluspunt genoemd.

Bijlage 1 Toezicht op de gesloten jeugdzorg

De Inspectie jeugdzorg heeft in 2006 en 2007 toezicht uitgevoerd op de eerste vier projecten gesloten jeugdzorg. Het ging om initiatieven om jongeren die daarvoor op civielrechtelijke titel in justitiële jeugdinrichtingen verbleven, gesloten te behandelen.

Het toezicht betrof Horizon (voor kinderen tussen 7 en 13 jaar te Rotterdam), Paljas Plus (Tender te Oosterhout), De Juiste Hulp (Hoenderloo Groep te Deelen) en Hand in Hand (samenwerkingsproject van Harreveld te Harreveld en Horizon te Alphen aan den Rijn).

Het ministerie heeft het zorgaanbod gesloten jeugdzorg uitgebreid door nieuw zorgaanbod en door justitiële jeugdinrichtingen (of locaties daarvan) om te vormen tot instellingen voor gesloten jeugdzorg. Zo zijn in 2007 weer twee zorgaanbieders gestart met gesloten jeugdzorg als nieuw zorgaanbod: de Koppeling in Amsterdam en Jeugdformaat/Jutters-Combinatie (JJC) in Haaglanden. In 2009 volgt Transferium. Begin 2008 zijn vijf (locaties van) justitiële jeugdinrichtingen omgevormd tot instellingen voor gesloten jeugdzorg. In 2009 zijn nog twee (locaties van) justitiële jeugdinrichtingen gevolgd.

Entreetoets

De inspectie is met de minister van oordeel dat elke instelling met nieuw initiatief voor gesloten jeugdzorg na een startperiode door de inspectie dient te worden getoetst. De onderwerpen die een belangrijke bijdrage leveren aan een veilig behandelklimaat dienen voldoende te zijn gewaarborgd. Het gaat om basale onderwerpen zoals de rechtspositie van jeugdigen, toezicht en het omgaan met incidenten. De inspectie toetst dit bij de instellingen die voor 2008 nog niet zijn getoetst en bij toekomstige instellingen. De inspectie toetst niet voorafgaand aan de start of direct bij de start, want dan is nog niet te toetsen hoe het er in de praktijk in de instelling aan toe gaat. Nadat de instellingen *minimaal* een half jaar 'draaien', toetst de inspectie beleid en praktijk. De inspectie noemt deze toets de 'entreetoets'.

Een aantal instellingen was voor 2008 al getoetst:

- in 2006 en 2007 heeft de inspectie vier projecten gesloten jeugdzorg in de entreetoets getoetst op de voorwaarden voor een veilige behandeling (zie hierboven);
- in 2007 is de veiligheid van alle justitiële jeugdinrichtingen getoetst door de Inspectie jeugdzorg in samenwerking met drie collega inspecties, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie voor de Sanctietoepassing.⁴ Hieruit zijn verbetertrajecten voortgevloeid waarop de samenwerkende inspecties vervolgtoezicht houden. Als een voormalige justitiële jeugdinrichting inmiddels een instelling voor gesloten jeugdzorg is, laat dat onverlet dat de tekortkomingen die de inspecties

⁴ Veiligheid in justitiële jeugdinrichtingen: opdracht met risico's. Utrecht september 2007.

in 2007 hebben geconstateerd, moeten worden opgeheven. De minister onderschrijft dit in zijn brief aan de Tweede Kamer van 4 april 2008.⁵

Er waren dus in 2008 twee instellingen voor gesloten jeugdzorg die nog geen entreetoets hadden gehad. De inspectie heeft eind 2008 en begin 2009 de entreetoetsen uitgevoerd bij respectievelijk JJC en de Koppeling.

Stapsgewijs toezicht naar aanleiding van het kwaliteitskader

Naast de entreetoets is in 2008 ook het stapsgewijze toezicht gestart naar de wijze waarop alle gesloten jeugdzorg instellingen voldoen aan thema's die voortkomen uit het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg.

Afgevaardigden van de gesloten jeugdzorgaanbieders hebben medio 2008 samen met de betrokken inspecties het kwaliteitskader opgesteld, dat is vastgesteld door de MOgroep. De Inspectie jeugdzorg heeft hierin samengewerkt met de Inspectie voor de Gezondheidszorg en met de Inspectie van het Onderwijs.

De ontwikkeling van het kwaliteitskader leidt tot een apart toezicht in de gehele sector gesloten jeugdzorg in 2008 en de jaren erna t/m 2012.

Het nieuwe zorgaanbod is nog in ontwikkeling, daarom staan in het kwaliteitskader *drie stadia* waarin de aanbieders van gesloten jeugdzorg moeten gaan voldoen aan de normen. De instellingen hoefden dus niet per 1 september 2008 aan alle normen te voldoen. Aan de eerste groep normen moesten de instellingen met ingang van 2008 voldoen, aan de tweede groep normen met ingang van 2009 en aan de derde groep normen uiterlijk in 2011.

Uiteraard dienen de instellingen te allen tijde te voldoen aan de normen die afkomstig zijn uit de Wet op de jeugdzorg. Dit geldt ook voor de voorwaarden die de instellingen moeten scheppen voor opvoeding en behandeling. Aan deze normen moet vanaf de aanvang van het aanbieden van gesloten jeugdzorg voldaan worden.

In januari 2008 heeft de inspectie op basis van het toezicht op de eerste instellingen die met gesloten jeugdzorg zijn begonnen een overkoepelend rapport over de gesloten jeugdzorg gepubliceerd.⁶ Hierin staan onder andere aanbevelingen aan de minister voor Jeugd en Gezin naar aanleiding van het inspectieoordeel dat een correcte toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen bij de jongeren onvoldoende gewaarborgd was.

Daarnaast heeft de inspectie in januari 2008 een rapport uitgebracht naar aanleiding van een calamiteitenonderzoek bij de Koppeling, die toen net gestart was met gesloten jeugdzorg.⁷ In dit rapport heeft de inspectie de minister aanbevolen erop toe te zien dat de aanbieders van gesloten jeugdzorg concrete normen ontwikkelen voor het verlenen van verlof aan jongeren met gewelddadig en/of crimineel gedrag.

⁵ JZ/GJ-2834004, Brief minister Rouvoet aan de Tweede Kamer, 4 april 2008.

⁶ Veilige Behandeling in gesloten jeugdzorg: streven naar waarborgen. Utrecht, januari 2008.

⁷ Verlof bij gesloten jeugdzorg casus Amstelveen: omgaan met risico's. Utrecht, januari 2008.

Bij de behandeling van de rapportage in de Tweede Kamer werd ook vanuit de Tweede Kamer op het belang van verbetering op beide onderdelen gewezen. Naar aanleiding van de bovenstaande aanbevelingen van de inspectie, heeft de minister gesteld dat de instellingen voor gesloten jeugdzorg per 1 september 2008 in ieder geval beleid moesten hebben voor het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen en voor het toekennen van verlof. De minister heeft met de inspectie afgesproken dat de inspectie eind 2008 het beleid van de instellingen zou toetsen.

De rechtspositie van jongeren, hoe o.a. wordt omgegaan met vrijheidsbeperkende maatregelen en het toekennen van verlof, vindt de inspectie een zodanig belangrijk thema, dat zij dit als stap 1 in haar stapsgewijze toezicht wilde onderzoeken, niet alleen met betrekking tot het beleid, zoals was verzocht door de minister, maar ook in de praktijk. De inspectie vindt het noodzakelijk te onderzoeken of de instellingen verbeteringen aanbrengen naar aanleiding van haar toezicht.

De inspectie voert dus twee vormen van toezicht uit op de gesloten jeugdzorg: de voortzetting van de entreetoets én stap 1 van het stapsgewijze toezicht op basis van het ontwikkelde kwaliteitskader.

Uitvoering stapsgewijs toezicht stap 1

In december 2008 heeft de entreetoets plaatsgevonden bij JJC, in januari bij de Koppeling. Het toezicht stap 1 is een onderdeel van de entreetoets. JJC is na de entreetoets onder verscherpt toezicht van de inspectie geplaatst. JJC heeft al vele aanpassingen en verbeteringen aangebracht sinds december 2008.

De Koppeling voldeed voldoende aan de verwachtingen van de inspectie. De verwachtingen van de inspectie staan in bijlage 2.

In de eerste helft van 2009 heeft het toezicht stap 1 plaatsgevonden bij achtereenvolgens:

- Kop van Deelen (Hoenderloo Groep);
- Hand in Hand (Harreveld Prisma);
- Alexandra (Harreveld);
- Ottho Gerhard Heldringstichting, OGH;
- Rentray Eefde;
- Wilster (voorheen Het Poortje);
- Icarus (voorheen Het Keerpunt).

De Kop van Deelen, Hand in Hand en Icarus krijgen in 2010 vervolgtoezicht stap 1 van de inspectie, omdat zij onvoldoende voldeden aan de verwachtingen van de inspectie. Hand in Hand heeft de inspectie laten weten al aanpassingen te hebben gedaan. Ook Icarus is al met verbeteringen bezig.

Bij De Lindenhorst (voorheen De Heuvelrug) vindt het toezicht stap 1 in oktober plaats, omdat deze instelling pas per 1 februari 2009 gesloten jeugdzorg aanbiedt.

Bij drie instellingen voor gesloten jeugdzorg is het toezicht stap 1 uitgesteld. Dit komt, omdat deze instellingen niet tijdig hun zaken op orde hebben. Dit betreft:

- Horizon 13-;
- Paljas Plus;
- Den Engh.

Voor Horizon 13- en Paljas Plus is de reden dat bij het beleidsonderzoek bleek dat zij hun beleid over de wettelijke maatregelen nog hadden gebaseerd op de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen in plaats van op de Wet op de jeugdzorg. De inspectie heeft de instellingen gemeld dat een praktijktoets dan geen zin heeft. De instellingen hebben enige maanden de tijd gekregen om het beleid te verbeteren en te zorgen dat de medewerkers volgens het nieuwe beleid gaan handelen. In september gaat de inspectie bij deze twee instellingen stap 1 toetsen.

Voor Den Engh zou het toezicht plaatsvinden in november 2009, omdat ook Den Engh pas per 1 februari 2009 gestart is als instelling voor gesloten jeugdzorg. Dit toezicht is echter uitgesteld tot begin 2010, omdat de instelling aangaf dat zij in het najaar nog druk bezig is om de medewerkers te trainen. Het is de inspectie ook zonder toezicht duidelijk dat Den Engh in het najaar niet aan de verwachtingen van de inspectie zal voldoen, wat betreft het toepassen van maatregelen die de vrijheid van een jongere aantasten.

Bij alle bovenstaande instellingen vindt in 2010 ook stap 2 van het stapsgewijze toezicht plaats. Zo mogelijk wordt het vervolgtoezicht stap 1 tegelijkertijd uitgevoerd met het toezicht stap 2.

Bijlage 2 Beoordelingskader stap 1

Op basis van het toetsingskader komt de inspectie tot haar oordeel over de kwaliteit van het handelen van de instellingen op de onderzochte thema's per indicator. De instelling krijgt een score voor elke indicator in één van de volgende vier categorieën:

- afwezig;
- aanwezig;
- operationeel;
- geborgd.

Betekenis van de categorieën waarin de inspectie haar oordeel scoort per indicator:

afwezig wil zeggen dat er geen beleid is of dat het aanwezige beleid zo onvolledig, onduidelijk of inadequaat is dat het beleid de medewerkers van de instelling geen informatie geeft die hen kan leiden;

aanwezig wil zeggen dat er volledig, duidelijk en adequaat beleid is, dat de medewerkers van de instelling voldoende informatie geeft die hen kan leiden;

operationeel wil zeggen dat het beleid voldoende is (zie hierboven onder 'aanwezig') en dat de medewerkers in de instelling het beleid kennen en ernaar handelen; de score operationeel vooronderstelt dus dat het beleid voldoet aan de omschrijving onder 'aanwezig';

geborgd is een veelomvattend begrip, het wil idealiter zeggen: dat de leidinggevenden of andere verantwoordelijken in de instelling

- zorgen voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers,
- zorgen dat de medewerkers toegerust zijn voor hun werk (personeelsbeoordeling wordt geëvalueerd en leidt zo nodig tot opleidings- en ontwikkeltrajecten),
- zorgen dat medewerkers afwijkingen van het beleid melden bij leidinggevenden of op een centraal punt,
- zorgen dat het beleid en de uitvoering periodiek geëvalueerd en zo nodig verbeterd wordt, dus dat de instelling op instellingsniveau leert van haar ervaringen; hiervoor is het nodig dat op onderdelen geregistreerd wordt wat er gebeurt.

De inspectie heeft ervoor gekozen om bij 'geborgd' met name te toetsen op de vetgedrukte punten en de toerusting van het personeel alleen te betrekken waar dat nu al absoluut onontbeerlijk is.

De score geborgd vooronderstelt dat het beleid voldoet aan de omschrijvingen onder 'aanwezig' en 'operationeel', dus dat het beleid voldoende is en dat de medewerkers het beleid in de praktijk brengen.

Toelichting op scoreclassificaties per indicator. Score van de instelling is vetgedrukt.

Thema Rechtspositie jongeren				
 criterium: De instelling gaat verantwoord om met maatregelen die de vrijheid van jongeren aantasten				
<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Maatregelen: welke	Het beleid beschrijft niet welke maatregelen mogen worden toegepast, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat welke maatregelen mogen worden toegepast.	De medewerkers weten welke maatregelen mogen worden toegepast en handelen overeenkomstig.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel.
Maatregelen: wanneer	Het beleid beschrijft niet wanneer maatregelen mogen worden toegepast, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat wanneer een vrijheidsbeperkende maatregel mag worden toegepast.	Medewerkers weten wanneer de maatregelen mogen worden toegepast en handelen overeenkomstig.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: wie	Het beleid beschrijft niet wie een vrijheidsbeperkende maatregel mag toepassen, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat wie een vrijheidsbeperkende maatregel mag toepassen.	Medewerkers weten wie de maatregelen mag toepassen en handelen overeenkomstig.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: hoe	Het beleid beschrijft niet hoe (volgens welke procedures) de medewerkers dienen te handelen bij maatregelen en noodsituaties dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat hoe (volgens welke procedures) de medewerkers dienen te handelen bij maatregelen en noodsituaties.	Medewerkers weten hoe (volgens welke procedures) zij dienen te handelen bij maatregelen en noodsituaties en handelen overeenkomstig.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: instemming gedragswetenschapper	Het beleid beschrijft niet dat er voor de toepassing van een maatregel instemming van de gedragswetenschapper nodig is, welke vorm van instemming vereist is en hoe deze instemming verkregen moet	In het beleid staat dat er voor de toepassing van een maatregel instemming van de gedragswetenschapper nodig is, welke vorm van instemming vereist is en hoe deze instemming verkregen moet	Medewerkers weten dat de instemming van de gedragswetenschapper nodig is en hoe en in welke vorm deze verkregen moet worden. Zij passen geen maatregelen toe zonder deze instemming.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.

	worden, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	worden.	De gedragswetenschapper zorgt ervoor dat hij steeds betrokken is bij beoordeling en instemming.	
Maatregelen: maatregelen specifiek per jongere	Het beleid beschrijft niet dat voor iedere jongere in zijn behandelplan specifiek wordt genoemd welke maatregelen genomen kunnen worden, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat voor iedere jongere in zijn behandelplan specifiek wordt genoemd welke maatregelen genomen kunnen worden.	Medewerkers weten dat ieder behandelplan specifieke maatregelen benoemt. Zij noemen per behandelplan specifieke maatregelen en passen alleen deze maatregelen toe wanneer er maatregelen nodig zijn. Zij informeren de jongeren hierover.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: toepassing door getrainde en geïnstrueerde medewerkers	Het beleid beschrijft niet dat medewerkers getraind en geïnstrueerd worden mbt het toepassen van maatregelen, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat de instelling de medewerkers traint en instrueert mbt het toepassen van maatregelen.	Medewerkers zijn getraind en geïnstrueerd in het toepassen van maatregelen.	De instelling evalueert periodiek de training van en instructies aan de medewerkers. Zo nodig volgt bijstelling.
 criterium: De instelling gaat verantwoord om met het toekennen van verlof				
Verlof: in behandelplan	Het beleid beschrijft niet dat verlof als inhoudelijk onderdeel wordt opgenomen in het behandelplan, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat verlof als inhoudelijk onderdeel wordt opgenomen in het behandelplan.	Medewerkers weten dat verlof een inhoudelijk onderdeel is van ieder behandelplan. Zij nemen verlof inhoudelijk op in de behandelplannen, informeren de jongeren en handelen overeenkomstig hetgeen in het plan is opgenomen.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De uitvoering van de verloven wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd op individueel niveau en op instellingsniveau. Zo nodig volgt bijstelling.
Verlof: criteria toekenning	Het beleid geeft niet aan welke criteria gelden voor het toekennen van verantwoord verlof, dan wel de criteria houden geen rekening met reden verblijf, hulpverlening en ontwikkeling van de jongere, dan wel de criteria maken geen taxatie van de risico's mogelijk, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat welke vaste criteria gelden voor het toekennen van verantwoord verlof en deze houden rekening met reden verblijf, hulpverlening en ontwikkeling van de jongere en maken een taxatie van risico's mogelijk.	Medewerkers weten welke vaste criteria gelden voor het toekennen van verlof en taxeren de risico's aan de hand van deze vaste criteria. Zij informeren de jongeren hierover.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De uitvoering van de verloven wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd op individueel niveau en op instellingsniveau. Zo nodig volgt bijstelling.
Verlof: instemming gedragswetenschapper	Het beleid beschrijft niet dat de gemotiveerde instemming van de	In het beleid staat dat de gemotiveerde instemming van	Medewerkers vragen volgens de afgesproken procedure de	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de

	gedragswetenschapper nodig is voorafgaand aan verlof, welke vorm van instemming vereist is en hoe deze instemming verkregen moet worden, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	de gedragswetenschapper nodig is voorafgaand aan verlof, welke vorm van instemming vereist is en hoe deze instemming verkregen moet worden.	instemming van de gedragswetenschapper voorafgaand aan het verlof. De gedragswetenschapper weegt iedere verlofaanvraag af en motiveert zijn beslissing.	medewerkers op dit onderdeel. De uitvoering van de verloven wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd op individueel niveau en op instellingsniveau. Zo nodig volgt bijstelling.
 criterium: De instelling gaat verantwoord om met de klachtregeling en de vertrouwenspersoon				
Toegang tot klachtregeling	Het beleid beschrijft niet dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de klachtencommissie en de onafhankelijke vertrouwenspersoon en hoe de instelling de jongeren hierover informeert, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de klachtencommissie en de onafhankelijke vertrouwenspersoon en hoe de instelling de jongeren hierover informeert.	Medewerkers weten dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de vertrouwenspersoon, informeren de jongeren hierover zo nodig en stellen hen hiertoe in staat.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. Er is klachtregistratie, die periodiek wordt geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Toegang tot vertrouwenspersoon	Het beleid beschrijft niet dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de klachtencommissie en de onafhankelijke vertrouwenspersoon en hoe de instelling de jongeren hierover informeert, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de klachtencommissie en de onafhankelijke vertrouwenspersoon en hoe de instelling de jongeren hierover informeert.	Medewerkers weten dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de vertrouwenspersoon, informeren de jongeren hierover zo nodig en stellen hen hiertoe in staat.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. Er is klachtregistratie, die periodiek wordt geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Beroepsmogelijkheid	Het beleid beschrijft niet dat jongeren in beroep kunnen gaan bij de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming bij beslissingen mbt maatregelen en verlof, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat en hoe jongeren in beroep kunnen gaan bij de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming bij beslissingen mbt maatregelen en verlof.	Medewerkers weten dat en hoe jongeren in beroep kunnen gaan bij de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming bij beslissingen mbt maatregelen en verlof, informeren de jongeren hierover en stellen hen hiertoe in staat.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. Er is klachtregistratie, die periodiek wordt geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.